

FUNDACJA
Ami...
tel: 6...
REGON 170502730

MEMORIAL
General Marii Wittek

Adres:
90-527 ŁÓDŹ

PWK

PWK
Jayme
małżonka
Radomsko

OCZKOWSKA
ALEKSANDRA

1 250 /usk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — OCZKOWSKA Aleksandra

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2, s. 1-4

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r.

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie *korrek*

II Materiały uzupełniające relację

- Kwestionariusz w sprawie służby PWK, 1969, mps, rleps, wygg, k. 2 i 3-4

374/17 A
11/11

K W E S T I O N A R I U S Z w sprawie służby P W K

W wypadku relacji A można nie odpowiedzieć na pytanie 1A i 2A

W wypadku relacji B pytania 3-8 odnoszą się do pewiaczki nieżyjącej

- 1A Mieczysława Dętkowska
imię, nazwisko, pseudo respondentki, u mężatek także nazwisko panięskie
- 1B _____
imię, nazwisko, pseudo pewiaczki nieżyjącej, o której wypełnia się kwestionariusz
- 2A _____
Adres obecny respondentki Łódź
- 2B _____
ADRES rodziny lub przyjaciół pewiaczki nieżyjącej _____
- 3 rok urodzenia _____ miejscowość/powiat/ Radomsko?
- 4 pochodzenie społeczne _____ zawód rodziców inżynier
- 5a _____
wykształcenie w 1939r. - nazwy szkół, gdzie, kiedy, ilość klas
- 5b inżynierium Uniw. Gajdosińskiego
WYKSZTAŁCENIE obecne
- 6a mag. filozofii w zakresie chemii
Pierwsza praca zawodowa w życiu, rok podjęcia, rodzaj pracy, instytucja, miejscowość
- 6b nauczycielka szk. zawodowej 1945r.
Dalszy przebieg pracy zawodowej przed wojną
- 6c _____
Zajęcie obecne lub poprzedzające przejście na rentę
nauczycielka Technikum Ekonomicznego nr. 2 w Łodzi
- Informacje o służbie P W K
- 7a data wstąpienia do P W K 1929r.
- 7b nazwa i miejscowość jednostki /hufiec szkolny, hufiec licealny, oddział fabryczny, drużyna w.f., koło lokalne/ Hufiec szk. nr. 1 w Radomsku
- 7c przebieg szkolenia - także na obozach i kursach /możliwie z podaniem roku, jednostki, miejscowości oraz rodzaju: ogólnowojskowe, fachowe, instruktorackie, inne
Obozy 1930r. Gromady, 1931 Radomsko, 1932 Kurs p-instr. Szebelna, 1933 Kurs instr. Gromady, Spółka, Szebelna
- 7d przebieg służby P W K /z podaniem lat i funkcji w jednostkach stałych, na obozach i kursach, w komendach P W K a także w jednostkach specjalnych jak drużyny pracy społecznej, pogotowie społeczne i t.p./ W czasie służby - inżynierium
nauczycielka i samodzielny p.oz. szk. w-ła 1932r., Pruszy 1933-36
Kraśnik 1936-39r. Wodzisław - Acem. plantacji, Kompania -
Kozłowo, Obozy na funkcjonaryzacji 1937-1939r.
- 7e funkcja i stopień organizacyjny w dniu 31. sierpnia 1939r.
przewodnicząca oraz miejsce pobytu w tymże dniu Radomsko
- 8 inne dane i uwagi o służbie P W K a także o przynależności do innych organizacji społecznych lub współpracy z nimi

Czy Respondentka wyraża zgodę na umieszczenie Jej nazwiska w przewidywanej publikacji /np. w indeksie nazwisk/: tak (nie)

8-69
miejscowość i data wypełnienia kwestionariusza

podpis /ewentualnie przyjęty pseudo-
nim/

ANKIETA o pracy wychowawczej P W K

1. Opisz, co spowodowało Twoje zapisanie się do P W K?
 /może wpływały na to m.1. namowy koleżanek, lub innych osób, oczekiwanie zabawy, sportu, nacisk szkoły, chęć aktywności społecznej, oddziaływanie instruktorki P W K, chęć przeżyć patriotycznych i służby, dążenia feministyczne, wymień inne możliwości./
 Podaj również nieco szczegółów o środowisku Twego ówczesnego życia.

powód zapisania się do kufes szkolnego - "muskatka" patriotyczna - "spoteczna" Bytoun noc. i kuf stany typ 8-klasowego gimnazjum).
 Pochozdz z inteligentniej - naukowy - rodziniej rozbawy.
 Miałam 15 lat.

2.a. Jakie rodzaje zajęć pewnie Ci utkwiły Ci w pamięci, jakie formy i metody pracy wychowawczej?

Obozy. Podobały mi się wszystkie zajęcia. Odpowiadają mi takie zorganizowane typy zajęć.
 Gry polowe, skromny.

B. Opisz je i obchód ich znaczenie w Twoim życiu powłaskim

Formy pracy perwioctkiej wywołują harmonię, poczucie solidarności.

odwaga, inifortyny, umiętybność życia w czasie. Dwie zorganizowane zajęcia na świeżym powietrzu niwoty znaczenie ogromne dla zdrowia.

3.a. Uprzytomnij sobie i opisz osobę, by z pracy powłaskiej, które wywarły na Ciebie wpływ

Osoby? Środkiem zliczyć. Najpierw komendanta kufes Katarzyną Janówką - wesele, pełna inifortyny, zdrowie.

Znamam: powłaskatoum coty nazwy "Kosobny" p. Wittke, Przewiśki, Radhorzki, Hrajkowiczoum, br. Fiodzio, p. Wostkerowski, Stokorowski. Mrowizotoum je za wzpariatycki kufes potnyck patriotyczny, bezinteresowny, pracowity z kufatem dla stuzby ofrowy.

3. b. Na czym polegał ten wpływ, /także w wypadku, gdybyś go - wówczas czy obecnie - oceniła jako nie zbyt pozytywny/

Próbowałam wyrobić w sobie podobne cechy charakteru.

4. Czy obecnie uważasz, że uczestnictwo w P W K wywarło na Ciebie trwały wpływ, zmieniło Cię w jakiejś mierze?

uczestnictwo w P.W.K. tak, bardzo wyrobiło mi życie, zwróciłam się do waleniów z miesięcznikiem, krótkim roboczym w stosunku do polity. Wskazywałam na sprawy społecznej. Wskazywałam, najistotniejsze sprawy przyjął, które stały się dla siebie. Wskazywałam na politykę, na politykę.

- Np. opisz, czy:
- a. uzyskałaś pewną wiedzę potrzebną obywatelowi, jaką?
- b. zdobyłaś pewne umiejętności, jakie?
- c. nauczyłaś się pracy społecznej,
- d. nabyłaś pewne cechy, jakie?
- e. nawiązałaś ważne więzy przyjacielskie i koleżeńskie,
- f. zubożyło Cię, zabrawszy niepotrzebnie czas,
- g. wymień inne dostrzeżone oddziaływanie pracy partyjnej

5.a. Gdybyś miała wówczas córkę w odpowiednim wieku, czy skierowałabyś ją do P W K?

tak nie

b. Dlaczego ?

Właśnie wyrobiłam życie, społeczny

6. Jakie czynniki ukształtowały przede wszystkim Twoją postawę obywatelską ?

- Rodzina
- P W K
- Inne organizacje /jakie? /
- Szkoła
- Środowisko koleżeńskie
- Literatura
- Inne czynniki /jakie ?

rodzina, P.W.K., szkoła

Proszę odpowiednie pozycje podkreślić i te pozycje podkreślone ponumerować wg przypisywanej im ważności a obok czynniki opisać

394 3/14

7.a. Czy fakt, że byłeś pewiaczką
wpłynął na Twoje życie w czasie
okupacji?

tak nie

b. W jaki sposób?
W jakiej mierze?

W czasie okupacji - tajne nauwanie
organizowanie w A.K. Moja moja
skłębność.

8. Inne uwagi związane z uczestnic-
twem w P W K

Przynależność do P.W.K.
czonodzielcom szerokiego
interesu. Okres ten
czonodzielcy są z chwili
wybrania wojny.

W korespondencja
- listy z lat 1969-1984.

IV Korespondencja bieżąca

- 1.) Karta pocztowa p. Ocalskiej
do p. Prof. Zawadzkiej - z 8.05. 1969r.
1 egz. s. 1-2
- 2.) List p. Ocalskiej do p. Prof. Zawadzkiej
z 7.03. 1984r. - 1 egz. s. 3-4
- 3.) List p. Ocalskiej do prof. Zawadzkiej
z 4.04. 1984r. 1 egz. s. 5-6
- 4.) List p. Ocalskiej do p. Zawadzkiej
z 27.04. 1984r. 1 egz. s. 7
- 5.) List p. Ocalskiej do prof. Zawadzkiej
z 26.05. 1984r. 1 egz. s. 8

Łódź 8-5-69 Kochana Pani Eln! 394
czy Panna Pomigłowa?! - też pytam!
Pomigłowa. Wypatniam te papiereki. Nie
cierpię solkiej roboty, co o tym sądas?
Myśla, że P.W.K. miało wypracowane świetne
metody pracy wychowawczej, że wało
je "ocalić" od zapomnienia! (Człowieczycki)
gdy myśla o tym wszystkim jest mi dżiwie,
widzę swoje życie przepotawione przez wojny.
Do września 1939r - szczęśliwa, niewidzka
i akowolnista młodość. Makabra wojny.
Potem - wiek choroty od 1945r. jestem

manusyielly. To była. Mówiący je słobne uery.
To pierwsze księ muiejstnowi zolobytu w P.W.K.
Ale czas tamtem przenecht wyduje mi się b.
sollegty. Przeminiyt, jak wstajstkie nasre
pned wresniome spmasy. Tyllko - subdy jni
nie bytoun baki wstajstka jak wtedy.
Gedmak nie olwiotabym byi nie ziolobnych subij
pewiastkich obrazach, zjowadach. Gobyie puz-
mijsta treści, nie widze puzsola wstajstka
formy. A moze słobne chesie puzstozsioni
sante formy i wyptunie nowy treści? Peronie
słobne. No - to powobremia, meatorwania
Moze się kiedy spotkamy.

Bocharowski

Przyszła wówczas do mnie p. Róża Giergielewicz. Rozmawiałysmy na temat Pani listu i potrzebnych Pani informacji w sprawie Prątkonia Spółdzielczego P.W.K. w czasie od 27-03 do 31-08-39r. Zdanie to czary!

Myślę, że niewiele bydy mogła posiadać na ten temat, choć w tym czasie tak bardzo byłam zaangażowana w pracę w P.W.K.

W tym okresie mieszkałam w Krakowie kierując studia (chemia) na M. J. w Organizacji P.W.K. prowadziłam 2 klasy szkolne: Polską Państwową i ~~Węgierską~~ węgierską w 2 szkołach licealnych. W 1szej kl. wprowadziło się robotniczo w naukach przyrodniczych w 2-giej kl. - D.P. Głow. Jedną i drugą przeplatając Mychomowicem Włocławskim.

Komendantką kół w Krakowie była p. Jadwiga Kamasińska, adiutantką - J. Barwilska. Instruktorzy rekrutowali się, jak wszędzie, ze studentek, nauczycielek i absolwentek Seminarium Nauczycielskiego, które czekały na posady. (W dyktando w Krakowie to przekierowanie trwało 5 dn.) Instruktorkami były: Miła Godlewska, Krystyna Benko, Zofia Miodzik, Zofia Szymanska, Jena Wilusz, Halina Wiktorowa, i in.

Referentką była Fenna Świątkowa, jej adiutantką Wacława Zwiastka. Akcja siostrza w 1939r. siostry siostrzynie siostrów centralnych i kursów instruktorских, powstała z D.O.K. Kraków zorganizowały od 1937r. siostry pracy na Łemkowszczyźnie.

- siostrze Białozardzy. Przewidywałyśmy od wiosny 1937r. siostry wchodzące i stałe w formie kolumny i w wakacje w rejonie Górcie i Jasta. Latem ^{litwie} 1939r. było na tym terenie

kilka siostrów statych. Nij był w Bownicy, a we wsiach odległych o kilka km. - Barłone, Kopyna, Gładysów.

były siostry młodszych instruktorok. Do wsi ich siostrzyczek należało odwiedzić te siostry i pomagać prowadzić.

Również kilka siostrów "wspomniana" Miła Godlewska, jednocześnie prowadząca swój - nie parafialny w jakiej wsi. Siostry takie miały za zadanie polonizować? repolonizować? Ukraińską ludność zamieszkałą w tej terenie gospodarstwo wiec całe - były tamne chaty, siostry mełło się na żarnach, do kolej było 28-30 km.

Wkrótce przyjdą 20 osób. 2-3 instruktorów, lekarz i Rewiucyści z
umiejętnościami dyktando i gospodarczymi - rozumiem
zakończą gospodarczym. Praca polegała na zajmowaniu się
większymi obrotami, udzielaniem porad gospodarczych i lekarskich.
Wieczorami było spotkanie z programem Światłocopy. np.
"Krakowskie wesele" (Zimna - zapłata)

Wkrótce miały się w lokalach zakładowych partyjne w czasie ferii
Ludwice były b. biedna, b. czarna gospodarka i umiarkowana
i od dawna b. dobrze zorganizowana, oczywiście konspiracyjnie
przeciw Państwu Polskiemu.

Wobec nas naciskał nie myśleliśmy jeszcze wrogo, bój się
większymi pracownikami, ale było, że w czasie spotkania strze-
żano - niby na świat, a naszym obywatelom, standardom, ktoś
moż podjąć warunki i równo zarobkowałyśmy je nie
na masę, ale na ziemi.

Zakończonymi turkami wkrótce w lipcu i wyjechałom. Turkami
zakończonymi prowadziliśmy swoją działalność w czasie instr.
Liszka. Zakończyła wraz z Rewiucystami wkrótce wrócić
do Krakowa przed wybuchem wojny.

Sierpień 1938r. wyjechałom do Radomska, wiesz Samka, pisze
pracy magisterskiej. Wkrótce naszymi jeżdżącymi do sprzedawek
wsi - Dąbrowa, Kietlin, Piaszycze z gospodarstwami - jak
się zachować na wypadek wojny. Mówiło się o pierwszej
pomocy dla naszych, w obronie p-żozowej i t.p.

Wkrótce 31-siofura, po wieczornym zaprowadzeniu nocowatam
w sąsiedztwie w Piaszycach. Ramo gospodarz zbudził mnie
świadomością, że wybuchła wojna. Przejżdżam to jako ostat.
Wkrótce natychmiast wracając na rowerze do domu.

Radomsko leżące na trasie Włocławek - Radom było b. silnie
bombardowane.

Dziśto myśli o starożytności przez 40 lat nie pisano o P.W.K.?
Ta organizacja miała wiele z nas było nadziei i szczęścia
w intencji! Mam oczywiście ślad i do siebie o to nie-
pisanie.

Przejżdżam Poni serdeczne pozdrowienia.

Wkrótce

Łódź 27-IV-84

7

Droga Pani Eln! Dziękuję za świetną kartkę. Mnie
ta moja zainteresowała i proszę Pani spróbuj, żeby
pisać historię P.W.K. Jeśli Pani ma materiały mogą się
do pisania obrać. Spróbuj.

Pisanie moich Periochów wspomnień skierowanym niedawno
obejmowały m. 1928 - 1933. W tym okresie materiałom do
Organizacji - jako woz. V-lej kl., następnie instruktor.

Dziękuję mi jest do obciążenia historia P.W.K. Ażko
mój skromny materiał w tej historii.

Przemawia sprawo. od ~~mojej~~ wykonaniu pracy zawodowej
(materiałowa chemii) nie przytoczę mi tylko poza cję-
miejem słownego tekstu co nie jest wcale przyjemność.

No wia? Czekam na Pani wskazówki i materiały.

Przeżyłam serdeczne pozdrowienia.

Bożena

Łódź 26-V-84

8

Pani Eln!

Miło mi było spotkać się i porozmawiać z Panią.
Dobrze wiem, wspaniale zorganizowały Pani warsztat
pracy i ilość materiału zebranego przez Panią do
historii P.W.K.

Jednak pisanie tej historii przekrocza moje umie-
jętności i możliwości, czego bardzo żałuję.

Dziękuję Pani za gościnę i za poświęcenie mi kilku
godzin cennego Pani czasu.

Przesyłam serdeczne pozdrowienia i nastawanie.

Staszkowska

Łódź 7-VI-84 Pani Eln!

5

Pani ma rację, że przestraszyłam się ilości zebranego przez Panią materiału! No i nie mogłam wymyślić sposobu w jaki go mogłabym z tych źródeł korzystać? Pisać zupełnie nie o pryncipi nie da się, bo nie byłoby ono żadnej wartości historycznej. Żeby chociaż pisać musiałabym zapoznać się np. z informacjami p. Lisowskiej. Wzrost Kasłockiej są bliźniacze (do +, - moja różniłabym) ale też były różnice w pracy Kosta i Skrypczaka, bo Waska była wolontariatką Ferdy. Wierzę że byłby statut organizacji P.W.K. to choć było na początek.

Naturalnie, że Łódzkie koleżanki dążyły się włączyć do wspólnej pracy i coś tam ^{można} mi "wydusić", a pracowały na różnych terenach.

Zupełnie nie mam pojęcia co Pani zamierza? Czy są

Czyżby Pomi przystanie mi na krótki czas 1-2 tygodnie tych rozporządzeń i statutu? Chyba przystoi do wypracowania porady. Czyżby wyprawa koleżance do Włocławka podjęciem i zadaniem z chemii i doświadczeń.

Nie mogę przecież być tylko „dokładnikiem” do formacji, czytaj w Pomi i wrócić.

Do końca czerwca będę w Łosiu. Lipiec mamy zamiar spędzić u mojej siostry w Rudomskiej wsi Sanitki ul. Przemysłowej 28, k-ty Rudomskiej, kod 97-500.

Przesyłam Pomi serdeczne pozdrowienia. Bądźcie czekali na moją decyzję.

Bożenka

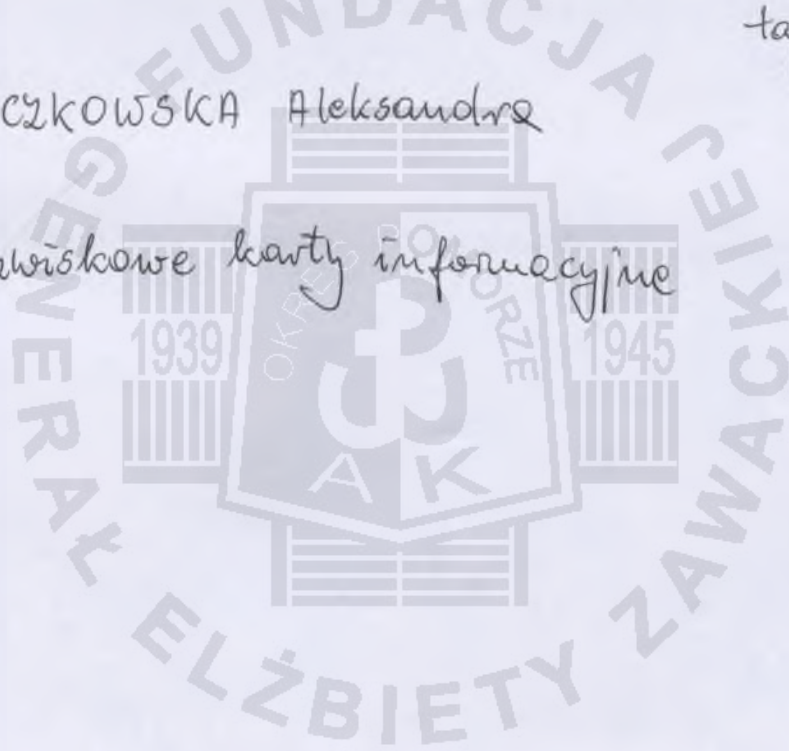
T. 250/WSK

PWK

tajne nauczanie

Oczkowska Aleksandra

✓ Nazwiskowe karty informacyjne

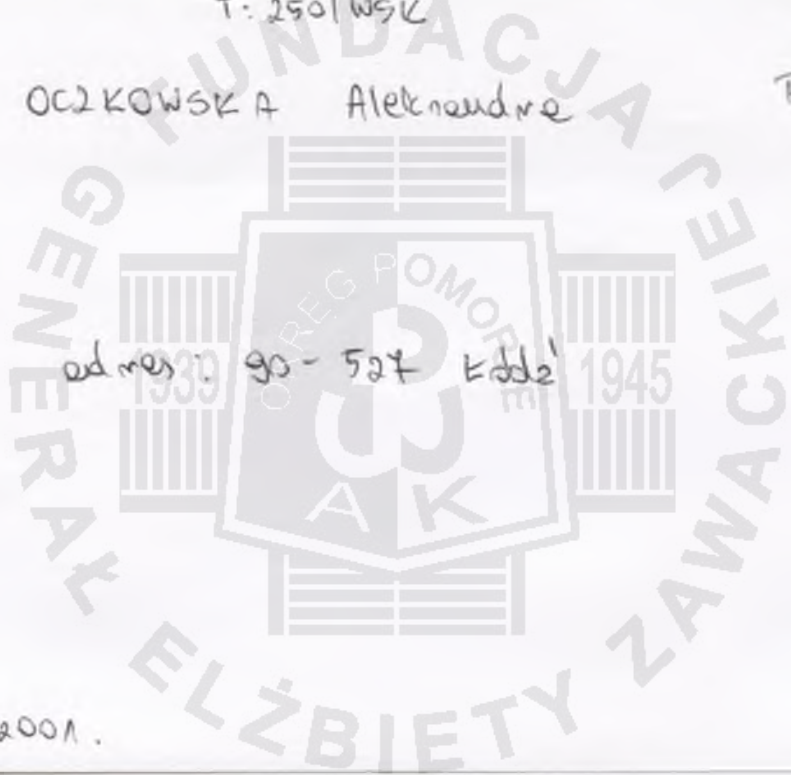
T: 250/WSK

OCZKOWSKA Aleksandra

PWK
Redowinka
AK!

adres: 90-527 Kędz!

D.kw. III 2001.

i

T.250 PWK

AK

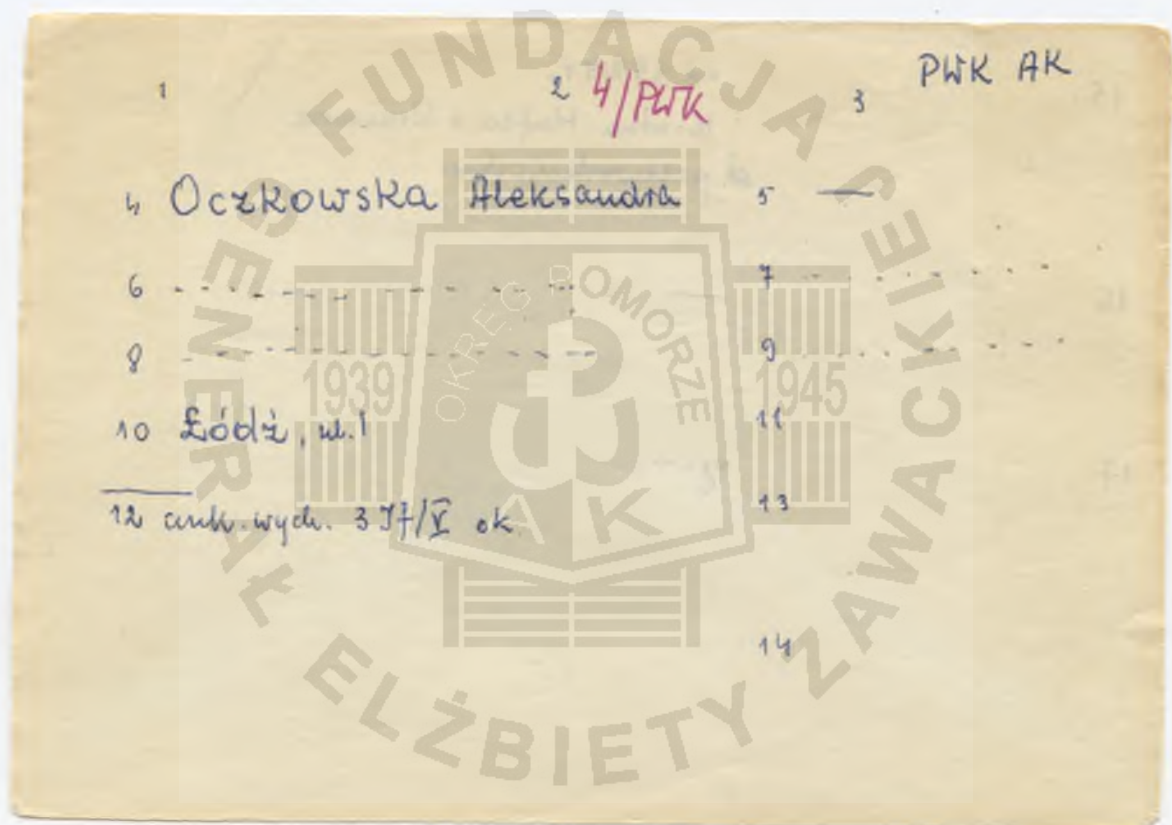
Oczkowska Aleksandra

- instruktorka kufca PWK
- tajne materiały

zob.

T.Wsk: Oczkowska A. T. 2 s. 1-4

4.10.98

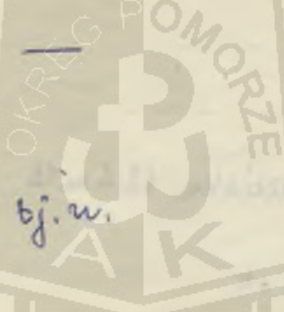
15.

od 1929 r.

Klub Hufca w Krakowie
sk. przewodniczącego

16

1939

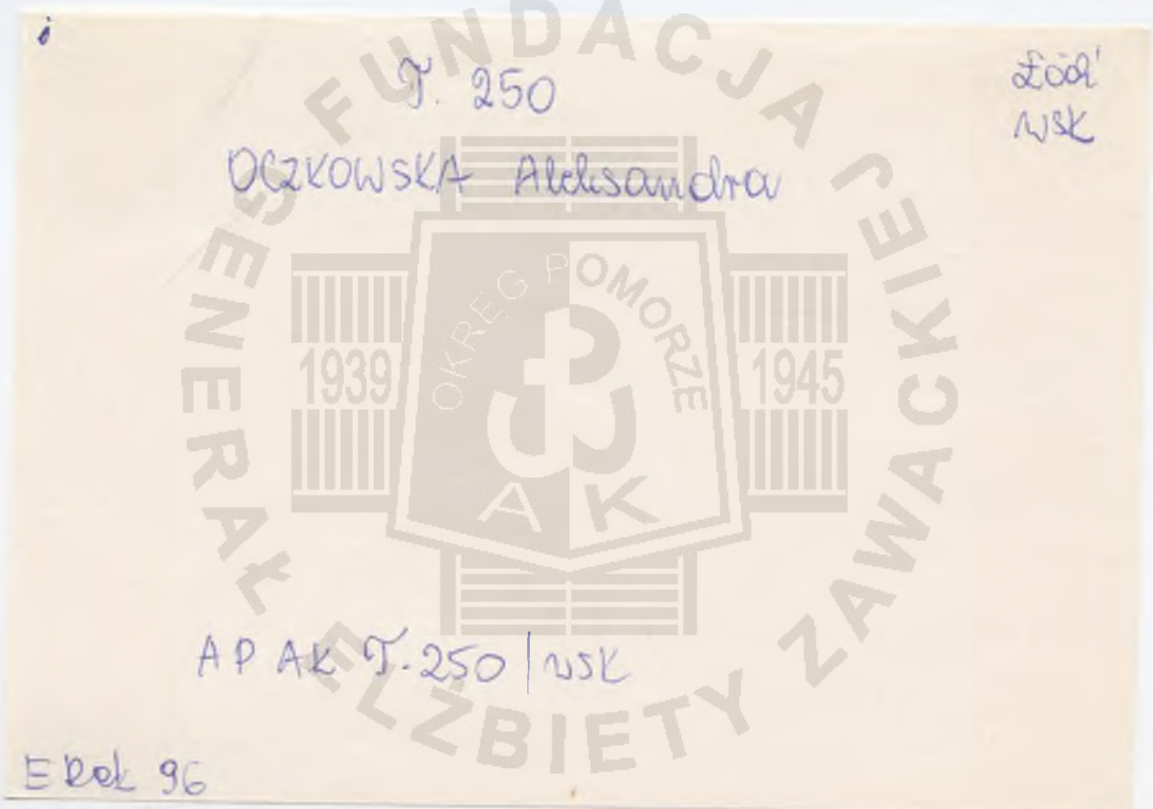
1945

17

bj. w.

2717

4.

prof. Dzykowska Aleksandra

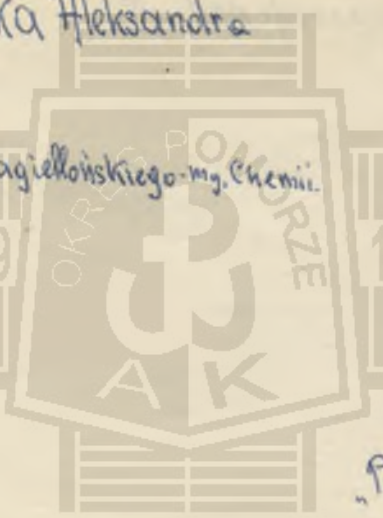
YAK
doświ.

Absolutorium Uniw. Jagiellońskiego - Mg. Chemii.

kod:

1939

1945 naukowe

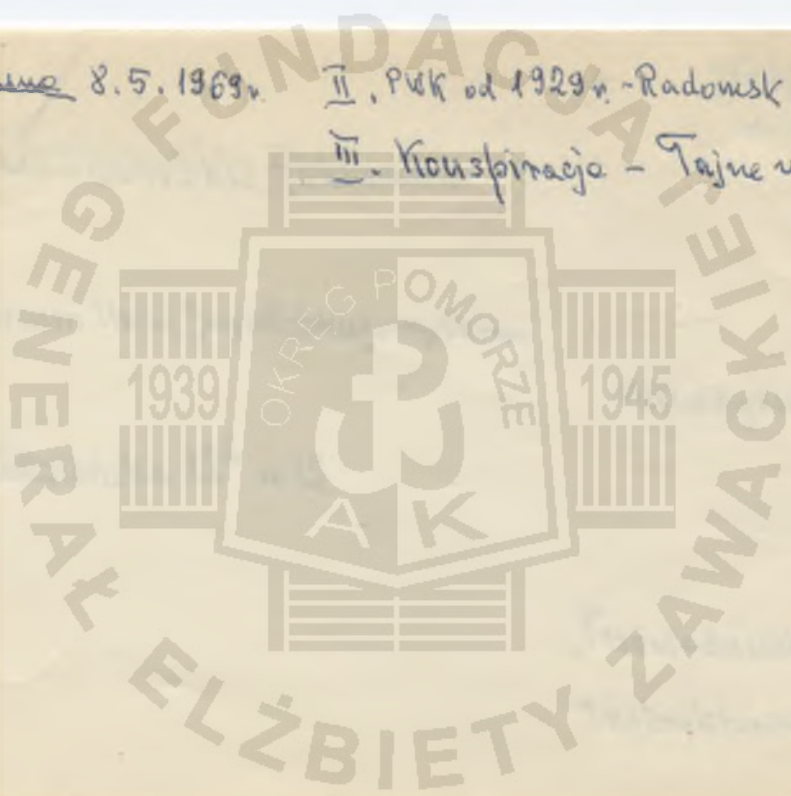

"Przewodnicząca" PUK
Instruktorski

Rel. w Tajnie 8.5.1969r.

II, PWK od 1929r. - Radomsk

III - Konspiracja - Tajne nauczanie

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI - OCZKOWSKA.....
..... Aleksandra.....

250/4SK

I/1. Relacja —

I/2. Materiały uzupełniające relację ✓

II. Dokumenty nie związane bezpośrednio z relacją

III. Inne dokumenty

IV. Korespondencja bieżąca ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

T₂ Materiały uzupełniające relacje

1) Kwestionariusz w sprawie studby P.W.K.
2 egzemplarze - s. 4

Oczkowska Aleksandra

250

ARCHEWUM
Miejski Związek
4 PWK - Łódź

adres: 80-527 Łódź

PWK - Łódź

Oczkowska
Aleksandra

29 Łódź

Oczkowska Aleksandra

41PJK

Łódź

mł. przew. OCZKOWSKA ALEKSANDRA

Adres: 90-527 Łódź

0 CZKOW 5K R

0 CZKOW 5K R

OCZKOWSKA ALEKSANDRA

